

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमास्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे बाल्मीकीये आदिकार्ये अयोध्याकाण्डे

॥ सप्तदशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बुणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ सप्तदशः सर्गः ॥

राजमार्गसुषमामरलोकयतः सुहदां रचांसि शृण्वतश्च श्रीरामस्य
पितुर्भरणे प्रवेशः

स रामो रथमास्थाय सम्प्रहृष्टसुहृज्जनः।
पताकाध्वजसम्पन्नं महार्हाणुरुधूपितम् ॥ 2.17.1 ॥

अपश्यन्नगरं श्रीमान् नानाजनसमन्वितम्।
स गृहैरद्रसक्लाशैः पाण्डुरैरुपशोभितम् ॥ 2.17.2 ॥

राजमार्गं ययौ रामो मध्येनाणुरुधूपितम्।
चन्दनानां च मुख्यानामगुरुणां च सङ्घैः ॥ 2.17.3 ॥

उत्तमानां च गङ्गानां क्षौमकौशाश्वरस्य च।
अरिद्वाभिश्च मुक्ताभिरुत्तमैः स्फाटिकैरपि ॥ 2.17.4 ॥

शोभमानमसम्बाधं तं राजपथमुत्तमम्।
संभृतं रिरिधैः पुष्पैर्भ्रमैरुच्चारैरपि ॥ 2.17.5 ॥

ददर्श तं राजपथं दिरि देरपतिर्यथा।
दध्यङ्गतहरिर्लाजैर्धूपैरगुरुचन्दनैः ॥ 2.17.6 ॥

नानामाल्योपगङ्कैश्च सदाभ्यर्चितचररम्।
आशीर्वादान् बहून् शृण्वन् सुहृदिः समुदीरितान् ॥ 2.17.7 ॥

যথার্থং চাপি সম্পূজ্য সর্ৱানের নরান্ যযৌ।
পিতামহৈরাচরিতং তথৈৱ প্রপিতামহৈঃ ॥ 2.17.8 ॥

অদ্যোপাদায তং মার্গমভিষিক্তোহনুপালয।
যথা স্ম পোষিতাঃ পিত্রা যথা সর্ৱৈঃ পিতামহৈঃ।
ততঃ সুখতরং সর্ৱে রামে রৎস্যাম রাজনি ॥ 2.17.9 ॥

অলমদ্য হি ভুক্তেন পরমার্থৈৱলং চ নঃ।
যদি পশ্যাম নির্যাক্তং রামং রাজ্যে প্রতিষ্ঠিতম্ ॥ 2.17.10 ॥

ততো হি নঃ প্রিযতরং নান্যৎ কিঞ্চিদ্ ভৱিষ্যতি।
যথাভিষেকো রামস্য রাজ্যেনামিততেজসঃ ॥ 2.17.11 ॥

এতাশ্চান্যাশ্চ সুহৃদামুদাসীনঃ শুভাঃ কথাঃ।
আত্মসম্পূজনীঃ শৃণ্বন্ যযৌ রামো মহাপথম্ ॥ 2.17.12 ॥

ন হি তস্মান্মনঃ কশ্চিচ্ছক্ষুষী রা নরোত্তমাৎ।
নরঃ শক্লোত্যপাক্রষ্টুমতিক্রান্তেহপি রাঘৱে ॥ 2.17.13 ॥

যশ্চ রামং ন পশ্যেত্তু যং চ রামো ন পশ্যতি।
নিন্দিতঃ সর্ৱলোকেষু স্নাত্মাপ্যেনং ৱিগর্হতে ॥ 2.17.14 ॥

সর্ৱেষু স হি ধর্মাত্মা ৱর্ণানাং কুরুতে দযাম্।
চতুর্গাং হি ৱযঃস্থানাং তেন তে তমনুব্রতাঃ ॥ 2.17.15 ॥

চতুষ্পথান্ দেৱপথাংশ্চৈত্যাংশ্চাযতনানি চ।
প্রদক্ষিণং পরিহরঞ্জগাম নৃপতেঃ সুতঃ ॥ 2.17.16 ॥

স রাজকুলমাসাদ্য মেঘসঙ্ঘোপমৈঃ শুভৈঃ।
প্রাসাদশৃঙ্গৈৱিৱিধৈঃ কৈলাসশিখরোপমৈঃ ॥ 2.17.17 ॥

আরারযদ্ভির্গগনং রিমানৈরির পাণুরৈঃ।
 রর্ধমানগৃহৈশ্চাপি রত্নজালপরিষ্কৃতৈঃ ॥ 2.17.18 ॥

তৎ পৃথিৱ্যাং গৃহররং মহেন্দ্রসদনোপমম্।
 রাজপুত্রঃ পিতুরেশ্ম প্রিরেশ শ্রিয়া জ্বলন্ ॥ 2.17.19 ॥

স কক্ষ্যা ধন্নিভির্গুপ্তাস্তিশ্রোহতিক্রম্য রাজিভিঃ।
 পদাতিরপরে কক্ষ্যে দ্বে জগাম নরোত্তমঃ ॥ 2.17.20 ॥

স সর্বাঃ সমতিক্রম্য কক্ষ্যা দশরথাত্মজঃ।
 সন্নিরর্ত্য জনং সর্বং শুদ্ধান্তঃপুরমত্যগাৎ ॥ 2.17.21 ॥

তস্মিন্ প্রিষ্টে পিতুরন্তিকং তদা
 জনঃ স সর্বা মুদিতো নৃপাত্মজে।
 প্রতীক্ষতে তস্য পুনঃ স্ম নির্গমং
 যথোদযং চন্দ্রমসঃ সরিৎপতিঃ ॥ 2.17.22 ॥

॥ ইত্যর্ষে শ্রীমদ্রামাযণে ৰাল্মীকীযে আদিকাৰ্যে
 অযোধ্যাকাণ্ডে সপ্তদশঃ সর্গঃ ॥